

Spis treści

Wstęp	21
ROZDZIAŁ I	
W labiryncie definicji – teorie narodu, nacjonalizmu i tożsamości narodowej oraz ich zastosowanie w Afryce	43
1.1. Kwestia definicji, genezy i ontologiczny status narodu	44
1.1.1. Genetyczne i strukturalne definicje narodu	45
1.1.2. Spór o genezę narodu	47
1.1.3. Ontologiczny status narodu	51
1.2. Rozwój nacjonalizmu i współczesnych teorii narodu	52
1.2.1. Narodziny idei europejskiego nacjonalizmu w XVIII wieku. .	52
1.2.2. Dziewiętnastowieczne koncepcje europejskich państw narodowych	53
1.2.3. Zachodnio- i wschodnioeuropejskie postrzeganie narodu: <i>demos</i> i <i>ethnos</i>	56
1.2.4. Dwudziestowieczne dychotomie w pojmowaniu nacjonalizmu	57
1.2.5. Modernizacyjna, komunikacyjna i antykolonialna teoria nacjonalizmu	58
1.2.6. Współczesne teorie narodu. Koncepcje konstruktywistów: Erica Hobsbawma, Ernesta Gellnera i Benedicta Andersona .	62
1.2.7. Etniczne źródła narodów w ujęciu etnosymbolistów	66
1.2.8. Naród jako wspólnota kulturowa – koncepcja kulturalistyczna	68
1.3. Tożsamość narodowa	72
1.3.1. Geneza kształtowania się tożsamości	72
1.3.2. Tożsamość indywidualna i zbiorowa	73
1.3.3. Modele tożsamości narodowej według Zbigniewa Bokszańskiego	77

ROZDZIAŁ II

Afrykańskie formy tożsamości zbiorowej i narodowej	81
2.1. Nacjonalizmy afrykańskie	82
2.2. Model państwa narodowego w Afryce	84
2.3. Afrykańskie formy wspólnotowości w ujęciu Ryszarda Vorbricha ..	86
2.4. Panafrykanizm	91
2.5. Implementacja ideologii lewicowej	95
2.6. W poszukiwaniu afrykańskiej „epistemologii Południa”	100

ROZDZIAŁ III

W poszukiwaniu swoistości Gwinei Równikowej, czyli o hiszpańskiej spuściznie kolonialnej	107
3.1. Rywalizacja imperiów europejskich i początek hiszpańskiej obecności w Afryce	109
3.1.1. Portugalskie i angielskie dziedzictwo kulturowe	109
3.1.2. Trudne początki. Pierwsze hiszpańskie wyprawy eksploracyjne	110
3.2. Hiszpański kolonializm i „hispanizacja” Gwinei	112
3.2.1. Ekspedycje Chacóna, de la Gándary i Iradiera	112
3.2.2. Ideologia kolonialna i obłuda misji „cywilizacyjnej”	114
3.2.3. Hiszpański system kolonialny – polityka i regulacje prawne ..	117
3.2.4. Kolonialna edukacja i działalność misyjna	121
3.3. W cieniu imperium – początki literatury w Gwinei Równikowej ..	125
3.3.1. Periodyzacja historii literatury gwinejskiej	125
3.3.2. Literatura kolonialna. Między egzotyką a orientalizmem i ideologią	128
3.3.3. Hiszpańska literatura kolonialna – twórczość podróżników, misjonarzy i wyrobników „kolonialnej sławy”	130
3.3.3.1. Literatura podróżnicza	132
3.3.3.2. Powieść-pretekst	137
3.3.3.3. Powieść „właściwa”	138
3.3.3.4. Literatura misjonarska	140
3.3.4. Gwinejska literatura kolonialna. Między tradycją oralnością a pokusą „europejskości”	141
3.3.4.1. Afrykańskie pióra na łamach „Gwinei Hiszpańskiej” ..	142
3.3.4.2. W pułapce ideologii – pierwsze gwinejskie powieści kolonialne	147

ROZDZIAŁ IV

W poszukiwaniu swoistości Gwinei Równikowej, czyli o wspólnocie zranionej pamięci	151
4.1. Pamięć – między polityką, traumą a literaturą	155
4.1.1. Subiektywizm i fragmentaryczność pamięci	155
4.1.2. Polityczny wymiar pamięci	156
4.1.3. Oratura i literatura jako nośniki pamięci	158
4.1.4. Dyskurs traumy	160
4.2. Traumatyzujące doświadczenie kolonializmu	163
4.2.1. Zderzenie światów i narodziny kontraliteratury w <i>Ekomo</i> Marii Nsue Angüe	165
4.2.2. Kryzys tożsamości w <i>Mrokach twej czarnej pamięci</i> Donata Ndongo Bidyogi	169
4.3. Trauma niewolnictwa i transatlantyckiego handlu „żywym towarem”	180
4.3.1. Dyslokacja, deterytorializacja i dehistoryzacja w <i>Przeprawie</i> Donata Ndongo Bidyogi	185
4.4. Postkolonialna trauma dyktatur	189
4.4.1. Krwawa prezydentura Francisca Macías (1968–1979)	189
4.4.2. Mroczne rządy Teodora Obianga (od 1979 r.)	195
4.4.3. Obowiązek pamięci – obraz dyktatur i ich konsekwencji w literaturze	200
4.4.3.1. <i>Moc burzy</i> Donata Ndongo Bidyogi i <i>Powrót</i> <i>wygnańca</i> Juana Balboy Boneke	204
4.4.3.2. <i>Ślady pod ziemią</i> Joaquína Mbomio Bachenga, <i>Konspiracja w greenie</i> Francisco Zamory Lobocho i opowiadania Donata Ndongo Bidyogi	213
4.4.3.3. <i>Nambula</i> Maximiliana Ncogo Esono	223
4.4.3.4. Dramat uchodźców i imigrantów w poezji i prozie	228
4.4.3.5. Dyktatura Obianga w twórczości plastycznej Ramóna Esono Ebalé	241
4.4.4. Polityczna działalność gwinejskiej elity intelektualnej i diaspory	246
4.4.4.1. Początki nacjonalizmu gwinejskiego w czasach kolonialnych	246
4.4.4.2. Narodziny etosu diaspory	254

ROZDZIAŁ V

W poszukiwaniu swoistości Gwinei Równikowej, czyli o koncepcjach <i>hispanidad</i> , <i>africanidad</i> i <i>afro-hispanidad</i>	259
5.1. Koncepcja <i>hispanidad</i> jako kulturowa i cywilizacyjna wspólnota krajów hiszpańskojęzycznych	261
5.2. Koncepcja <i>africanidad</i> jako próba kształtowania tożsamości ponadetnicznej	263
5.2.1. Moc ustnych opowieści – między mitem a historią	265
5.2.2. Wierzenia religijne. Ich wpływ na wspólnotowość i sposób postrzegania rzeczywistości	270
5.2.3. Rdzenne formy organizacji społecznej i politycznej	276
5.2.4. Rodzime manifestacje kulturowe jako wyznacznik tożsamości Bantu	278
5.3. Koncepcja <i>afro-hispanidad</i> w postkolonialnej literaturze narodowej	283
Zakończenie	301
Bibliografia	305
Resumen	349
Summary	353
Indeks nazwisk	357